

"לעורך ליבני"

מאמר שבועי לבני ישיבות ואברכים

פרשת תולדות תשפ"ו

ברשותכם חשוב לי להגיב על התלונות על תוכן העלון

שלחו לי: אתה מזלזל באברכים, תיארת תיאור משפיל על אברכים. אני מתנצל לא כתבתי מספיק ברור שהכוונה על השוליים. חשבתי שזה מספיק פשוט שאני חסיד של אברכים... חשבתי שזה פשוט שכל הבריאה תלויה בהם, חשבתי שכל אחד מבין שהסדר א' של אברך, הוא ורק הוא שיגרום לטראמפ לא למכור אותנו לסעודים ולקטארים... אפילו ש'רון דרמרי כבר איננו.

כמו שבצבא יש מאות אלפי חיילים, יש מוצלחים ויש שלומאלים, יש קרביים ויש ג'ובניקים, יש מפקדים ויש זוטרים, יש חיילים שמוסרים נפש למען הכרעת האויב, ויש כאלו שמוסרים נפש לצאת לחופש. בכל מקום בעולם יש את המוצלחים ויש את הפחות!

כך גם בעולם הקדוש ביותר לעם ישראל "עולם הכוללים" ו"עולם הישיבות", יש את הטובים ויש את הפחות, שבוע שעבר פניתי לאלה שהם פחות, והצגתי להם מראה להראות להם שהם פחות! אחר כך שאלתי אותם למה אתם פחות? אולי כי אתם חיים בלי רצון? אולי עוד סיבות? את המסקנות תענה לעצמך.

היו שאמרו אם יש מתנגדים לעלון זה סימן טוב, ואפילו פלוני הוציא על עצמו פשקווילים, ופלוני שלח אנשים לתקשורת לדבר נגדו... הכל נכון, עד שזה מגיע למציאות... שמה זה שורף, שמה זה לא מרחם, שמה זה מתסכל.

הרבה ביקשו שאמשיך את מה שהתחלנו שבוע שעבר הנושא הכי חשוב בעולם "הרצון" {שלחו לי תגובה שהמלבי"ם על הפסוקים הראשונים של ויקרא כותב שיש רצון ויש חשק. רצון זה רק לטוב חשק זה לטוב ולמוטב.} והשאלה שנשאלה בתגובות הרבה, איך לומדים מתוך רצון? איך עושים רצון?

האמת היא שרצון זה אני. כפי שביארנו שבוע שעבר שנפש זה רצון, זה הדבר הכי פנימי, אם אני יהיה "אני", הרצון יתעורר משנתו.

ראשית, חשוב לומר שלא מדובר על המצאת יש מאין. בתוכך יש את הבסיס של רצון, וראיה לכך: הרמב"ם הידוע על סרבן גט, "כופין אותו עד שיאמר רוצה אני", רואים שבעיקרון הוא רוצה אבל יש משהו שמעכב אותו, והמכות מורידות את המעכב. אפשר לשמוע סיפורים מסמרי שיער על קירבת השם שמספרים החטופים שיצאו ממנהרות עזה, מה קרה? פשוט מאוד, גם אדם רחוק מתורה ומצוות, אם תכה אותו כמו שהחמאסניקים רשעים הללו עשו, יתגלה הרצון לדבוק בבוראו.

שנית אין פתרון לרצון!! זה כמו לשאול איך אפשר ללכת עם הרגליים? פשוט מאוד ימין שמאל ימין שמאל, רק אל תפריע לרגליים ללכת, רק אל תתקע מקלות בגלגלים... אל תתקע מקלות

תחשוב גדול! תרצה גדול!

תסביר לי למה שאני יקום בשבע בבוקר אם אני יכול לקום בשש?? מה אתה נבהל מהשעה המוזרה הזו? מה אתה יושן בבועה של חיים אפרורים... תשבור את כל המוסכמות הישנות שלך, ותתחיל לחשוב רחוק, לחשוב גדול {הדבר נכון גם בפרנסה}

{אני לא מתכוון שחייבים לקום בשש אני רק נותן כיווני חשיבה, דבר שני, אני לא מתכוון שחייבים לקום בשש אפשר גם לקום לפני, אפשר גם אחרי, אבל אל תתן לאמונה בחולשה, לקבור אותך חי...}

עכשיו תסביר לי למה שלא תברך ברכת המזון כמו ר' מיילך בידרמן? למה שלא תלמד שמונה דפים כל יום כמו הדרך אמונה זצ"ל? בטח אתה קורא וצוחק עלי... מה אתה צוחק אני רציני, מספיק עם המחשבות של הקטנעס' הזו, אנחנו כל היום מרגישים חלשים, חושבים שאנחנו חלשים והדור שלנו מסכן וחלש ורגיש וכו' וכו' תפסיק לבלבל אתה המוח, אנחנו הדור הכי חזק בהיסטוריה, שום דור לא התמודד עם מדיה ורשת וכל מה שיש שמה כמונו! אז אם בזה אנחנו תותחים, אז די לרפיסות, די לזלזל בעצמנו, די לחשיבה הנמוכה, אם קטן אתה בעיניך, ראש בני ישראל אתה! ישנה משפחה גדולה בציבור החרדי שכמות התלמידי חכמים שיצאו משם היא מטורפת, מסחררת. חשבתי לעצמי, למה? כי הם כישרוניים? נו יש הרבה, כי הם צדיקים? נו יש הרבה, לדעתי זה כי יש להם ראש גדול, למה לגמור את הלימוד בסוף סדר ג'! כי נגמר הזמן? מה אתה ילד קטן?! יש צלצול אתה יוצא להפסקה? תגדיל ראש, תחשוב ענק, תיהיה ענק! תחשוב בלי צמצום, תחשוב שבזמן חורף אתה צריך ללמוד בלילות שבת את כל סדר טהרות... תחשוב... תגדיל ראש, אתה גדול, אתה באמת גדול! אתה לא בישיבה קטנה...

מה נפקא מינה רצון או לא

אני רק לא רוצה שתחיה בחיים שסוחבים אותך מאירוע לאירוע, אתה לא בשביל החיים הריקניים האלו... בתוכך יושב מישהו שבווער לו לעוף להתעלות לגדול, בתוכך יושב מישהו שלא מוכן לשום תקרת זכוכית! בתוכך זועק מישהו שלא מוכן שיגידו לו שהשמים הם הגבול...

הוא מבקש ממך רק דבר אחד: שחרר אותי! תפסיק לקבור אותי!

לחיות את היהדות בלי רצון זה פשוט גהינום! יש בתוכך מישהו שצועק תוציאו אותי מהגהינום...

חיים של בנויות הם חיים של מסכנות, של כלא, חיים של קטנעס' חיים של קטנות.

ברגליים, אתה תראה איך שהאדם ילך ואפילו ירוץ. ביום שתפסיק להפריע לרצון שלך, הוא ירצה, ירצה, וירצה בלי סוף.

אז איך לא מפריעים לרצון לרצות?

יענקלה בן השמונה מגיע הביתה, אבא אני רוצה ארטיק! מה עונים לו? אתה יכול לרצות! תלמד שתי משניות תקבל ארטיק! בשבת תקבל ארטיק. אם נראה שאתה מוותר לאחותך תקבל ארטיק.

לסיכום: מתנות מגיע לכבוד התורה, לכבוד הוויתור, לכבוד השבת, אבל לרצון הפשוט של הילד אין מקום! אין כבוד לרצון, ככה אנחנו מתנהגים מול עצמנו, אנחנו גם ילדים, מבוגר זה "ילד מסורבל"...

מה, תמיד אני יביא לו ארטיק? הוא יגדל מפונק! הוא יגדל שהכל מגיע לו, הוא יגדל ילד בלי גבולות בלי מעצורים השם ירחם!

נכון, אתה צודק! לכן צריך לחשוב לפני אם לתת ארטיק או לא, אבל בדיוק כמו שרוצים מידי פעם להביא לו בשבת כדי שיעריך את השבת, צריך גם להביא לו כדי שיעריך את הרצון שלו, בעצם את עצמו, שיעריך יהודי. {במקרה שהוא יהודי} שלא יבוא אלינו בגיל שש עשרה וישאל, איך קונים בטחון עצמי? ילד מגיע לאבא ואומר לו: אבא אני מפחד מהאזעקות... או אפילו ילד קטן שמגיע ואומר, אבא אני מפחד מחושך, אם אני רוצה להרוס לו את הביטחון, אני יגיד לו שטויות זה לא מפחיד! אגוטע נאכט... הילד באותו רגע קולט, הרגשות שאני מרגיש לא לגיטימיות... כנראה אני טיפש כי אני מפחד ואבא לא מפחד...

משפחה מתארכת לשבת אצל ההורים, סבא שואל את הנכד, נו יענקלה יש לך ווארט לספר לנו? והילד הביישן מתחבא מאחורי אבא... והאבא מושך את הילד ואומר לו נו נו, כיבוד אב תתחיל להגיד את הווארט שאמרנו בכיתה...

אבל אבא, אני מתבייש...

לא הביישן למד, בבקשה תתחיל להגיד את הווארט... הילד קולט שזה לא לגיטימי הביישנות שלו, לא לגיטימי שהוא ביישן, אז כנראה הוא לא שווה. {חשוב לומר לפעמים האבא עצמו גם ביישן והוא לא סובל את הביישנות שלו, וכשהוא רואה את זה אצל בנו, הוא מתפקע... הוא מתחיל לנהוג לא מהשכל הישר... אלא מהבטן... בעצם הבעיות שלנו בחינוך ילדים נובעות משתי סיבות: א} מחוסר ידע. ב} חוסר שליטה על התסכול שיש לנו מעצמנו שמוצף על ידי הילדים הדומים לנו באופי.

תחושה או טבע או תכונה של ילד, {של עצמנו} צריך לתת לה מקום! נתת לה מקום! אפשר להתחיל לחשוב לווסת את התכונה לכיוון הטוב.

ילד שרוצה ארטיק, הוא רוצה שתי דברים: א} משהו מתוק לפה ב} שיכבדו את הרצון שלו! אם החלטת לא לתת לו ארטיק, אתה צריך לעשות זאת בצורה שהרצון קיבל מקום ורק הלשון לא קיבלה את מבוקשה. עומק הדברים הוא שהרצון לא צריך את הארטיק! הלשון רוצה את הארטיק, אבל הרצון, ממש לא מעניין אותו ארטיק, מעניין אותו שיכבדו אותו שיראו לו שהוא לגיטימי. ברגע שהראת לו שהוא לגיטימי, הארטיק יכול להשאר במקפיא.

מעשה בקרמבו

שני אנשים קנו חבילת קרמבו לשבת.

יודע צדיק נפש בהמתו, שניהם יודעים שהקרמבואים בסוף יאכלו על ידי הילדים, בא נניח שזו העובדה,

ראובן הגיע הביתה הילדים ראו את הקרמבו ביקשו, לא קיבלו, ביקשו שוב, לא קיבלו, נדנדו עוד פעם, קיבלו. שמעון הגיע הביתה ועוד לפני שהילדים קלטו שיש פה קרמבו פנה שמעון לילדים ואמר להם, ילדים יקרים, כל אחד מקבל מאבא קרמבו!!!

מה עדיף?

אצל ראובן, מה שנשאר מהקרמבו במוצי"ש מלבד הנזק לשיניים זה חוויה של הילדים של אבא סחיט, וחוויה של חוסר גבולות.

מאידיך, אצל שמעון מה שנשאר מהקרמבו במוצי"ש מלבד הנזק לשיניים זה חוויה לילדים של האבה.

אותו דבר כלפינו המבוגרים! איך מולידים את הרצון בתוכנו?

טיפ: פעם בשבוע תקנה לעצמך ממתק שאתה אוהב, אבל שים לב! עד היום קנית לעצמך ממתקים אבל בשיטה של ראובן, מהיום תקנה את זה כמו שמעון.

הרצון שלי הוא ללכת עם חולצה צבעונית... נפלא! רק אני רוצה שתבין, אם תלך עם חולצה צבעונית ברחוב רבי עקיבא, לא מימשת את הרצון שלך באמת, אלא רק מימשת את הדחף לדפוק את כל החרדים האלה... אם באמת יש לך רצון ללכת עם חולצה צבעונית, דבר ראשון תתייחס לרצון הזה בצורה לגיטימית. אני מדגיש, ל"רצון" לא לפעולה של לבישת חולצה! דבר שני תקנה אותה, זה כבר מימוש רצון, אם זה לא מספיק, אתה יכול ללכת איתה בים, או בבית מתי שאף אחד לא נמצא. {יתכן שיש מגזרים שזה יותר מקובל, אני רק נותן משל ואין צורך להצמד לחולצה צבעונית דווקא, אלא לרעיון.}

אין אדם לומד אלא מה שליבו חפץ.

בישיבות זה לא כל כך שייך מבחינה פרקטית. בכללים זה יותר שייך, אבל עדיין, ליבי חפץ ללמוד דברי הימים יום שלם... כולנו מבינים שזה לא מומלץ... זכורני שפעם התארחתי אצל איזה משפחה בשבת, הבעל ישב שכב בספה עם עלון הידברות, ואשתו במרדף אחר הילדים, ההוא החל לשפוף מהשולחן ושלוימי הרביץ לשימי... וכוי בשלב מסויים האישה בקשה מבעלה שיעזור לה, בתגובה הבעל ענה לה, מה את לא רואה שאני לומד?!...

צריך מסגרת גם למשפט אין אדם לומד אלא מה שליבו חפץ, ובכולל המסגרת יותר הדוקה, ובישיבה אתה הרבה יותר מוגבל, ועדיין גם בישיבה יש מרחב תמרון בו אני אמור להביע את מה שרצוני ללמוד, האם את הראשונים האלו, או את הרי"ף על הסדר, האם את האחרונים הקדמונים או רבי עקיבא איגר, או להתעמק בתורת ראשי הישיבות, או שאני ישקיע בתורה דילי, אכתוב חבורה, אמסור אותה לחברים, או שאני אצור עלון פנימי לשיעור שכל אחד יעלה שמה חידושים מידי שבוע וכוי ואפילו משניות שאמנם לא מקובל ללמוד משניות, אבל אם אני מתחבר להיקף האדיר שנוצר מהמשניות אני יכול ללמוד חצי שעה ביום, זה יתן לי דלק לשאר לימודי הישיבה, יש כאלו שהם צריכים לעשות עצירה כל חצי שעה באמצע הלימוד ולחשוב מה ראיתי עד עכשיו? יש כאלו שהם היפרקטיבים שמכריחים את עצמם לשבת סדר שלם, זה מתפוצץ להם והם מתחילים לחשוב כמה דקות עדיף לחמם את הטוסט בחדר, ארבע דקות או שש? חבל... תהפוך את הלימוד ללימוד תואם לך, כל שעה תחייב את עצמך לצאת לריצה את כל הרחוב, ויחזור לתלמודו... שערי רעיונות לא ננעלו.

לתרומות, הארות והערות, וכן לקבלת העלון במייל
N0527109698@GMAIL.COM